

Bruksort, slott och äppelfabrik på Färingsö.

Färingsö är en av Ekerös öar. Bilturen som går genom den vackra målarönaturen går förbi Ekerö centrum till Stenhamra. Detta brukssamhälle med kvarvarande stenhuggarby skapades för att kunna ge staden gatsten. Kvar finns även en fantastisk krater i form av det gamla stenbrottet. Vidare går resan till Svartsjö slott med sin speciella slottspark med vallgrav och slingrande vägar.

Sevärdheter:

Ekerö centrum

Ekerö centrum har vunnit världsrykte genom arkitekten Ralph Erskine, vars tanke var att skapa en "Målarstad" vid Tappström. Området byggdes i flera etapper under åren 1983-1991 och består i dag av en centrumanläggning, radhus och flerbostadshus. Arkitekten själv om området: "Det är nog det område jag själv är mest nöjd med. Det fungerar som ett helt samhälle och det har vi nog inte lyckats med på andra ställen."

Stenhamra

Stenhamra är en ovanligt komplett bevarad industrimiljö från slutet av 1800-talet. De mäktiga dagbrotten och de många välbevarade byggnaderna - arbetarkasernerna, ingenjörsbostaden, skola och konsumbutik - visar på ett pedagogiskt sätt hur ett industrisamhälle kunde organiseras och byggas upp. Det mycket

vackra delvis vattenfyllda stenbrottet är populärt att fotografera. Går man upp på kanten till stenbrottet bjuds man på en vacker utsikt. Verksamheten inleddes 1884 när Stockholm inte ville köpa in gatsten utan köpte upp mark, startade stenbrytning och döpte platsen till Stenhamra. Det var slitsamt och farligt arbete och många arbetare dog sprängningsolyckor eller fick reumatism, tuberkulos och stendammslunga. På trettioalet las verksamheten ned och idag finns vattenfyllda gruvhål samt i det närmast inakt bevarade arbetarbostäder som vittnar om driften. Idag ser man bland annat gatstenar på Gärdet men på de flesta håll har man asfalterat över dem.

Svartsjö Slott

Från att ha varit ett jaktstolt åt drottning Ulrika Eleonora förföll slottet efter hennes död och blev sedan en alkoholanstalt, där bland annat konstnären Nils Rundgren, avlägsen släkting till justitieministern Tomas Bodström, satt fängslad på 50-talet enligt SVT:s släktforskningsserie "Vem tror du att du är?". 337 celler med plåtväggar och gallerdörrar fanns i slottet tills det 1996 upphörde att vara anstalt. Fängelsemuren är borta men fängelsedirektörens bostad finns ännu kvar i slottsparken, liksom ett tjugotal personalbostäder i närheten. Det sägs ha byggts av Gustav Vasa men är inte styrkt. Idag används slottet för konferenser, bröllop, konserter, utställningar, mässor och som festvåning. Det finns dessutom ett tårtcafé av världsklass, öppet lördagar och söndagar mellan klockan 11-16. Avvikande tider vissa helgdagar.

Äppelfabriken Svartsjö

På Äppelfabriken betyder närodlat så där en

30 meter. Gårdsbutiken säljer marmelader, chutneys, moser, muster, geléer, saft, och allt görs för hand i trekilos kok över öppen låga för smakens skull. I butiken hittar man även keramik, hantverk, koppar, krukor, glas, karaffer mm. Här kan man lämna in sina äpplen för mustning. Nu kommer man att återuppta tradition att göra cider som gjorts på 1600-talet i trakten. Ett mikrobryggeri har man också som brygger en american pale ale. Kaféet är ett av Ekerös populäraste resmål och är öppet fredag, lördag och söndag 11-17. Här serveras lättare luncher, den egna ölen, cider och bakverk från sin "kakverkstad". Kardemummabullarna måste provas och de görs dagen innan, kalljäser över natten och gräddas alldeles innan man öppnar. Man avnjuter detta i något av alla trädgårdsrummen, i pergolan eller i lusthuset. Adress: Viksundsvägen 63, Färingsö

Trippa

www.trippa.se
